

Riktlinjer för folkölstillsyn

(Beslutat i kommunfullmäktige 4 september 2006)

1. Varje anmält försäljningsställe ska få ett årligt tillsynsbesök.

Tillsynsbesöket registreras i det gemensamma ärendehanteringssystemet för tillsyn, OL 2.

Vid tillsynsbesöket ska tillsynspersonalen:

- Överlämna aktuell information om bestämmelser i alkohollagen
- Försäkra sig om att försäljningsstället har ett egenkontrollprogram som är anpassat efter verksamhetens behov och förutsättningar.
- I alkohollagen finns inget krav på att åldersdekal ska finnas på försäljningsstället. För att underlätta ålderskontrollen i butiken är det lämpligt att dekaler finns som förtydligar förbudet att sälja eller lämna ut folköl till den som inte har fyllt 18 år. I samband med tillsynsbesök uppmärksammas butiken på lämpligheten att ha åldersdekal.
- Informera om att inköpsstudier kommer att genomföras.
- Tillsynsbesöket dokumenteras.

2. Varje stadsdelsnämnd ska årligen genomföra minst en inköpsstudie rörande folkölsförsäljningen

En inköpsstudie går ut på att låta 18-åriga ungdomar göra inköpsförsök av folköl på försäljningsställen. I lagen finns ett krav på att den som säljer folköl ska förvissa sig om mottagarens ålder. Företrädaren för försäljningsstället ska få skriftlig information om att inköpsstudien ägt rum och om vad som då noterades.

Återköp av folköl sker i anslutning till inköpsstudien.

Varje stadsdelsnämnd svarar för att de beslut som fattas med stöd av alkohollagen meddelas berörda myndigheter (Statens folkhälsoinstitut, länsstyrelsen och polismyndigheten i Stockholms län).

I varje tillsynsärende kommuniceras underlaget för beslut med butiksinnehavaren. Ett yttrande begärs in tillsammans med försäljningsställets egenkontrollprogram. Om stadsdelsnämnd överväger att meddela förbud mot folkölsförsäljning sker en remiss till polismyndigheten. Remissblankett finns i OL2.

Tillsynspersonalen ska kunna legitimera sig i samband med tillsynsbesök eller i samband med återköp vid inköpsstudier.

3. Initiera ett tillsynsärende

Har näringsidkare sålt folköl vid en inköpsstudie ska ett kontrollköp genomföras efter det att lämplig information överlämnats till näringsidkaren. Säljer butiken återigen folköl vid kontrollköpet ska ett tillsynsärende initieras. Tillsynsärende initieras även när försäljningsstället de facto har sålt folköl till underårig eller på annat sätt överträtt bestämmelse i alkohollagen. Att ett tillsynsärende initieras registreras i OL2.

I varje tillsynsärende fattas beslut (antingen att avskriva tillsynsärendet, meddela varning eller meddela förbud att sälja folköl under 6 eller 12 månader.) Besluten fattas i enlighet med respektive stadsdelsnämnds delegationsordning. Finns ingen delegat beslutar stadsdelsnämnden. Varje beslut registreras i OL2 och är därmed sökbart för uppföljningar.

Varje stadsdelsnämnd svarar för att de beslut som fattas med stöd av alkohollagen meddelas berörda myndigheter (Statens folkhälsoinstitut, länsstyrelsen och polismyndigheten i Stockholms län).

I varje tillsynsärende kommuniceras underlaget för beslut med butiksinnehavaren. Ett yttrande begärs in tillsammans med försäljningsställets egenkontrollprogram. Om stadsdelsnämnd överväger att meddela förbud mot folkölsförsäljning sker en remiss till polismyndigheten. Remissblankett finns i OL2.

Tillsynspersonalen ska kunna legitimera sig i samband med tillsynsbesök eller i samband med återköp vid inköpsstudier.

Riktlinjer för tobakstillsyn

(Beslutat i kommunfullmäktige 4 september 2006)

1. Varje anmält försäljningsställe ska få ett årligt tillsynsbesök.

Tillsynsbesöket registreras i det gemensamma ärendehanteringssystemet för tillsyn, OL 2.

Vid tillsynsbesöket ska tillsynspersonalen:

- Överlämna aktuell information om bestämmelser i tobakslagen
- Försäkra sig om att försäljningsställe har ett egentillsynsprogram som är anpassat efter verksamhetens behov och förutsättningar.
- Försäkra sig om att det på försäljningsstället finns minst en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut tobaksvaror till den som inte har fyllt 18 år.
- Försäkra sig om att lösa cigaretter eller förpackningar med färre än 19 cigaretter inte säljs på försäljningsstället.
- Försäkra sig om att den marknadsföring som förekommer på försäljningsstället inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak. Kontrollera att det int finns reklamskyltar utanför försäljningsstället.
- Informera om att inköpsstudier kommer att genomföras.
- Tillsynsbesöket dokumenteras.

2. Varje år genomför varje stadsdelsnämnd minst en inköpsstudie rörande tobak.

En inköpsstudie går ut på att låta 18-åriga ungdomar göra inköpsförsök av tobak på försäljningsställen utan att visa legitimation. Enligt tobakslagen ska försäljaren förvissa sig om att mottagaren har rätt ålder.

Försäljningsstället ska få information om att inköpsstudien ägt rum.



KOMMUNFULLMÄKTIGE

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
STOCKHOLM

2006-03-16

498 dnr. 0699/2006

Utdrag ur protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde i Stadshuset måndagen den 6 mars 2006 kl. 16.00

Justerat 2006-03-13; anslaget 2006-03-14

Barry Andersson
Bo Bladholm
Maria Hannäs

§ 23

Riktlinjer för ärendehanteringssystemet OL2 för folköls- och tobakstillsynen

Hemställan från socialtjänstnämnden (utl. 2006:59)

Dnr 329-5131/2005

Kommunstyrelsens utlåtande nr 2006:59 behandlades. Utlåtandet gäller en hemställan från socialtjänstnämnden om riktlinjer för ärendehanteringssystemet OL2 för folköls- och tobakstillsynen.

Beslut

Med bifall till kommunstyrelsens förslag i utlåtandet beslöt kommunfullmäktige utan omröstning följande.

1. Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att registrera uppgifter om försäljningsställen för folköl och tobak m.m. i ärendehanteringssystemet OL2.
2. Riktlinjer för användandet av ärendehanteringssystemet OL2 fastställs i enlighet med förslagen i utlåtandet, *bilaga*.
3. Socialtjänstnämnden ska förvalta ärendehanteringssystemet OL2.
4. Socialtjänstnämnden ska ansvara för kommunikation, uppföljning och revidering av riktlinjerna.

Enligt protokollet

Anette Otteborn

FL
Pruun
2006/3/14

Riktlinjer för användning av ärendehanteringssystemet OL2

Registrering

Varje stadsdelsförvaltning ska lägga in sina grunduppgifter för stadsdelen (adress, telefon o.s.v.) Dessa uppgifter ligger sedan till grund för mallar och dokument.

Varje försäljningsställe ska läggas in i systemet. Av inmatningsformuläret framgår vilka uppgifter som ska läggas in. Uppgifterna berör försäljningsstället, ägaren och vad anmälan avser. Upphör ett försäljningsställe ska detta markeras. Tillkommer nya försäljningsställen ska de nya uppgifterna läggas in.

Tillsynsdelen

I samband med att stadsdelsförvaltningarna gör tillsynsbesök på försäljningsställen ska detta läggas in i systemet som en händelse.

Händelser

Till varje försäljningsställe knyts olika händelser. I OL2 finns ett register på olika händelser som ska användas av stadsdelsförvaltningarna.

Besök (tillsyn och inköpsstudier) fördelat per stadsdelsförvaltning och månad 2006*

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalt
Stadsdelsförvaltning													
Bromma	57	12	8	3	65	38	0	0	4	6	2	1	196
Enskede-Årsta	0	0	0	14	14	16	14	12	2	38	27	0	137
Farsta	0	29	0	0	0	0	5	84	16	64	1	40	239
Hägersten	0	0	0	0	0	49	0	1	1	1	0	0	52
Hässelby-Vällingby	0	0	0	0	0	59	0	0	0	82	0	0	141
Kista	0	0	6	44	0	0	0	0	1	2	34	33	120
Kungsholmen	1	1	4	91	9	41	6	7	1	38	3	96	298
Liljeholmen	0	0	4	0	2	81	0	65	14	0	0	28	194
Maria-Gamla stan	20	0	0	0	30	0	0	6	9	32	71	18	186
Rinkeby	0	0	0	8	13	0	0	0	0	0	1	0	22
Skarpnäck	0	0	37	13	19	6	48	1	35	1	1	0	161
Skärholmen	2	1	3	0	0	48	5	53	7	1	0	0	120
Spånga-Tensta	41	0	0	34	0	37	0	0	0	0	31	7	150
Vantör	0	41	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	44
Älvsjö	10	6	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	33
Östermalm	0	1	2	0	4	3	0	1	1	9	46	30	97
Totalt:	131	91	66	207	156	378	78	230	91	291	218	253	2190

* Norrmalm och Katarina-Sofia saknas då det inte finns några uppgifter inlagda i OL2.

Inköpsstudier under 2005-2006

Datum	Stadsdelsförvaltning	Datum	Stadsdelsförvaltning
2005-01-13	Östermalm	2005-03-02	Kungsholmen
2005-01-14	Östermalm	2005-05-13	Kungsholmen
2005-03-17	Östermalm	2005-06-13	Kungsholmen
2005-03-18	Östermalm	2005-06-20	Kungsholmen
2005-11-24	Östermalm	2005-06-27	Kungsholmen
2006-11-06	Östermalm	2005-10-11	Kungsholmen
2006-12-04	Östermalm	2005-10-13	Kungsholmen
2006-01-24	Älvsjö	2005-10-28	Kungsholmen
2006-10-10	Älvsjö	2006-04-10	Kungsholmen
2005-03-03	Vantör	2006-04-11	Kungsholmen
2006-02-27	Vantör	2006-10-27	Kungsholmen
2005-09-08	Spånga-Tensta	2006-12-08	Kungsholmen
2005-10-28	Spånga-Tensta	2006-12-18	Kungsholmen
2006-04-10	Spånga-Tensta	2005-05-18	Kista
2006-11-14	Spånga-Tensta	2005-11-22	Kista
2006-11-14	Spånga-Tensta	2006-04-10	Kista
2006-12-04	Spånga-Tensta	2006-04-11	Kista
2005-06-16	Skärholmen	2006-11-29	Kista
2005-10-14	Skärholmen	2006-12-07	Kista
2005-10-17	Skärholmen	2005-05-02	Hässelby-Vällingby
2006-06-16	Skärholmen	2005-05-12	Hässelby-Vällingby
2006-06-19	Skärholmen	2005-06-30	Hässelby-Vällingby
2006-08-21	Skärholmen	2006-06-28	Hässelby-Vällingby
2006-08-22	Skärholmen	2006-10-05	Hässelby-Vällingby
2005-04-28	Skarpnäck	2006-10-12	Hässelby-Vällingby
2005-06-14	Skarpnäck	2005-06-16	Hägersten
2005-10-10	Skarpnäck	2005-10-14	Hägersten
2005-10-11	Skarpnäck	2005-10-17	Hägersten
2006-03-23	Skarpnäck	2005-12-02	Hägersten
2006-05-04	Skarpnäck	2005-12-02	Hägersten
2006-07-26	Skarpnäck	2006-06-16	Hägersten
2006-07-28	Skarpnäck	2006-06-19	Hägersten
2006-09-12	Skarpnäck	2006-08-21	Hägersten
2005-10-20	Maria-Gamla stan	2006-08-22	Hägersten
2005-10-28	Maria-Gamla stan	2005-04-26	Farsta
2006-01-25	Maria-Gamla stan	2005-06-28	Farsta
2006-03-01	Maria-Gamla stan	2005-06-29	Farsta
2006-05-05	Maria-Gamla stan	2005-10-28	Farsta
2006-05-31	Maria-Gamla stan	2005-11-02	Farsta
2006-11-21	Maria-Gamla stan	2005-11-03	Farsta
2006-11-23	Maria-Gamla stan	2006-02-28	Farsta
2006-12-05	Maria-Gamla stan	2006-08-22	Farsta
2006-10-25	Maria-Gamla stan	2006-08-23	Farsta
2005-06-30	Liljeholmen	2006-08-24	Farsta
2005-12-02	Liljeholmen	2006-09-05	Farsta
2006-06-16	Liljeholmen	2006-10-31	Farsta
2006-06-19	Liljeholmen	2006-11-01	Farsta
2006-08-21	Liljeholmen	2005-11-17	Enskede-Årsta
2006-08-22	Liljeholmen	2006-05-18	Enskede-Årsta
2006-09-05	Liljeholmen	2006-06-15	Enskede-Årsta
2005-03-31	Bromma	2006-08-29	Enskede-Årsta
2005-05-26	Bromma	2006-10-09	Enskede-Årsta

2005-06-02 Bromma

2006-10-16 Enskede-Årsta
2006-11-21 Enskede-Årsta
2006-11-28 Enskede-Årsta

2005 Omkring 31% av ungdomarna fick köpa folköl vid inköpsstudierna.
Omkring 44 % av ungdomarna fick köpa tobak vid inköpsstudierna.

2006 Omkring 31 % av ungdomarna fick köpa folköl vid inköpsstudierna.
Omkring 37 % av ungdomarna fick köpa tobak vid inköpssudierna.

2005

Typ av sanktion	Antal
Förbud 12 månader (alkohollagen)	0
Förbud 6 månader (alkohollagen)	1
Antal varningar (alkohollagen)	29
Förelägganden (tobakslagen)	0

2006

Sanktioner enligt alkohollagen (folköl)

Varningar

Stadsdelsförvaltning	Datum
Liljeholmen	2006-02-21*
Norrmalm	2006-02-02
Norrmalm	2006-03-07
Norrmalm	2006-03-07
Norrmalm	2006-12-11
Skärholmen	2006-11-13
Enskede-Årsta	2006-03-20
Östermalm	2006-10-02
Östermalm	2006-10-02
Östermalm	2006-10-02

Förbud 6 månader

Östermalm	2006-06-15
Skaprnäck	2006-06-15**

Sanktioner enligt tobakslagen

Föreläggande

Kungsholmen	2006-06-29
Kungsholmen	2006-06-29
Kungsholmen	2006-06-29
Kungsholmen	2006-06-29
Kungsholmen	2006-06-29
Kungsholmen	2006-10-24

* Beslutet överklagades till länsrätten. Överklagan återtogs innan prövning gjordes i sak.

** Beslutet överklagades till länsrätten som inte ändrade beslutet. Kammarrätten meddelade ej prövningstillstånd. Stadsdelsförvaltningens beslut stod fast.

UTBILDNING/FORTBILDNING UNDER 2005-2006

Stadsdelsförvaltning	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Närpolis	5			10		2	1		5						1
Bromma			x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	
Hässelby-vällingby		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Enskede-Årsta		x	x	x	x	x	x			x		x	x	x	x
Farsta		x		x	x	x	x						x		
Hägersten				x										x	
Katarina-Sofia		x	x	x	x	x	x				x		x		x
Kista		x		x			x				x	x	x		x
Kungsholmen		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x
Liljeholmen			x		x	x	x	x	x	x			x	x	
Maria-Gamla stan				x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Norrmalm	x		x		x		x								
Rinkeby	x	x	x		x	x	x	x					x		x
Skarpnäck		x	x		x	x	x						x	x	
Skärholmen			x	x	x	x	x				x	x	x		x
Spånga-Tensta			x	x	x	x									
Vantör	x	x	x				x	x	x	x				x	x
Älvsjö		x	x						x						
Östermalm	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	

1. Folkölsutbildning 2005-03-14
2. Tobaksutbildning 2005-04-14
3. OL2 genomgång 2005-05-25
4. Folkölsutbildning 2005-08-29
5. Tobaksutbildning 2005-09-20
6. Utbildning i OL2 (september-oktober 2005)
7. Rutinmöte 2005-09-13
8. Riktlinjer för egentillsyn enligt tobakslagen 2006-02-21
9. Folkölsutbildning 2006-03-07
10. Tobaksutbildning 2006-04-04
11. Miljöförvaltningen 2006-04-07
12. Grunderna i OL2 2006-05-18
13. Tillsynsdagen/riktlinjer, OL2, rutiner, rättsfall (chefer till tillsynspersonalen var inbjudna) 2006-09-20
14. Folkölsutbildning 2006-10-18
15. Tobaksutbildning 2006-11-23